

جزیره‌ای به نام «روزنامه ایران»

محمدپوریا کیوان؛ این اولین‌بار نیست که سپهر خلجی، رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت با مدیریت روزنامه زیرمجموعه خود به مقابله برخاسته و در تویییت می‌نویسد: «همکاران محترم در روزنامه ایران قصور صورت‌گرفته را جبران خواهند کرد». این‌طور که مشخص است در حوزه اطلاع‌رسانی دولت، باید نقش ویژه‌ای برای روزنامه ایران، ارگان مطبوعاتی دولت قائل شد. روزنامه‌های که در دوران بهار روزنامه‌نگاری، در دولت سازندگی پایه‌ریزی شد و امروز توسط کسانی مدیریت می‌شود که حتی شورای اطلاع‌رسانی دولت هم رویه آنها را برنمی‌تابند. اینجا صحبت از اشخاص نیست که با معرفی آنها از روابط آشکار و پنهانش با یک جریان سیاسی خاص و رادیکال پرده‌برداری شود. جریانی که ریشه‌های آن تا برنامه «چراغ» در همان دهه ۲۰ می‌تواند کشیده شده باشد. نکته اینجا بر سر رویه‌هاست. رویه‌هایی که برای دومین بار رئیس شـورای اطلاع‌رسانی دولت را در مقابل زیرمجموعه خود قرار داده است. آن‌هم به بهانه یادداشتی که روزنامه ایران علیه وزیر سابق ورزش نوشته بود.

اول: اخراج برای یک کامنت

اختلاف میان شـورای اطلاع‌رسانی دولت و روزنامه ایران اولین بار بر سر نحوه مدیریت اکانت‌های روزنامه ایران در فضای مجازی دیده شد. اگرچه مدیر شبکه‌های مجازی روزنامه ایران تلاش می‌کرد ماجرا را این‌طور وانمود کند که مسئله بر سر یک کامنت و انتشار شخصی است که در زیر یکی از پست‌های رئیس شورای اطلاع‌رسانی

«شرق» تحركات سياسي، ديپلماتيك و ميدانی اخير در خاورميانه را بررسی می‌کند

ترکیب دیپلماسی با مانورهای نظامی

عبدالرحمن فتح‌الهی؛ دامنه‌ای از تحركات و تحولات معنادار سياسي، ديپلماتيك و ميدانی طی هفته‌ها و به‌خصوص روزهای اخير از سوی بازیگران منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای مجموعه‌ای متضاد و متناقض را به دست می‌دهد که حکایت از فضایی مبهم و گنگ دارد. از یک سو سفر پنجشنبه هفته گذشته علی باقری‌کنی، معاون سیاسی وزارت امور خارجه ایران به عمان و دیدارش با بدر البوسعیدی، وزیر امور خارجه این کشور (عمان) می‌تواند دلیل بر این باشد که مذاکرات پشت پرده تهران - واشنگتن ذیل میانجیگری مسقط همچنان با شدت و ضعف ادامه دارد که کورسویی از امید را حفظ کرده است.

به موازاتش برکناری رابرت مالی توسط جریان‌های رادیکال داخلی در آمریکا و ایران و نیز حضور چنگنده‌ها و دیگر تسلیحات نظامی آمریکایی در سوریه و خلیج فارس مؤید تحركات آمریکا برای ارتزایی در منطقه است. به‌ویژه که رسانه‌های آمریکایی گزارش می‌دهند پنتاگون به زودی به کشتی‌های تجاری در خلیج فارس پیشنهاد استقرار تفنگداران مسلح را خواهد داد تا نیروهای ایرانی را از حمله به آنها منصرف کند. آوسوشیتدپرس در ادعای واهی و ضدایرانی نوشت که این اقدامی بی‌سابقه برای جلویگری از ضبط و آزار کشتی‌ها توسط ایران خواهد بود. این خبرگزاری همچنین تأکید داشت که این طرح در زمانی که پنتاگون تمرکز خود را به روسیه و چین معطوف داشته، به مثابه تعهدی فوق‌العاده از سوی نیروهای آمریکایی در خاورمیانه خواهد بود. براساس این گزارش آمریکا ممکن است این نیروها را بر کشتی‌های تجاری آسیب‌پذیر در برابر نیروهای ایرانی، به‌خصوص کشتی‌های گذرنده از تنگه هرمز، مستقر کند. یک مقام آمریکایی به روزنامه وال‌استریت‌ژورنال گفت که بیش از ارانه این پیشنهاد، پرچم کشتی، ملیت صاحب آن، ترکیب خدمه و ماهیت بار آن در نظر گرفته خواهد شد. این مقام گفت که بحث درباره این تدابیر امنیتی، که یک گزینه اختیاری است، برای مدتی با صنعت کشتیرانی در جریان بوده است.

پیش‌دستی در تحركات میدانی به موازات حفظ ابتکار عمل دیپلماتیک

با این تفاسیر علاوه بر حضور اسکاادران‌هایی از چنگنده‌های اف-۱۶، اف-۳۵ و ای-۱۰۰ تاندربولت-۲، در کنار حضور زیردریایی‌ها، ناوهای هواپیمابر و ناوشکن‌ها در سوریه، خلیج فارس، دریای عمان و تنگه هرمز، استقرار احتمالی نیروهای تفنگدار دریایی روی کشتی‌ها و نفتکش‌ها می‌تواند نشانه‌هایی از بن‌بست در مذاکرات تهران - واشنگتن داشته باشد. اما محمدرکیم علیخانی در گفت‌وگویی با «شرق»، موضوع راف راتر از شکست احتمالی مروادات دیپلماتیک ایران و ایالات متحده آمریکا می‌داند و بر این باور است که اکنون یک معماری نوین

رئیس قوه قضائیه:

در صورت وقوع فساد باید به سراغ عامل برویم

به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای دیروز با حضور در محل تصویربرداری مجموعه تلویزیونی «بازپرس»، ضمن بازدید از پشت صحنه و مراحل مختلف تولید این مجموعه تلویزیونی، با عوامل و دست‌اندرکاران ساخت آن در فضایی صمیمانه دیدار و گفت‌وگو کرد. رئیس قوه قضائیه در این دیدار بیان کرد که اگر جرم و فسادى در مسائل اقتصادی و غیراقتصادی واقع می‌شود، قبل از آنکه به سراغ مردم برویم، باید به سراغ عامل و کارگزار حکومت برویم. رئیس قوه قضائیه، هنر را عنصری گران‌بها برای گسترش ارزش‌های معرفتی و عملی دانست و بر پاسداشت هنر متعالی به‌عنوان این مأمود تأکید کرد. رئیس عدلیه یاد‌آور شد که خیلی از مسائل را نمی‌توان با صرف گفتن و صرف نوشتن منتقل کرد؛ بلکه در انتقال و ترویج آنها نیاز به بهره‌گیری از ظرافت‌های هنری است؛ فیلم و سریال نیز در زمره قالب‌ها و ساختارهایی است که ظرافت‌های هنری در آنها تجلی می‌یابد و مضامینی که در این قالب‌ها عرضه می‌شوند، به مرحله «ارتیختی» و «ماندگاری» می‌رسند. رئیس دستگاه قضا بیان کرد: گاهی یک قطعه هنری کوتاه و موجز که متضمن ممانی و معارف اصیل و انسان‌ساز است، از چنان آثار تربیتی‌ای برخوردار است که شاید ده‌ها و صدها ساعت آموزش به پای آن نرسد، کم‌اینکه گاهی اوقات ارزش یک کلام قصار، بیش از همه حرف‌های طول عمر است؛ آن عبارت با واژه

که بار دیگر به چشم این دختر ایران‌زمین زد، اما خود او این مسئله را قبول نداشت.
دوم: حمله به وزیر سابق

روز شنبه ۱۴ مرداد روزنامه ایران با انتشار یادداشتی به حمید سجادی، وزیر سابق ورزش حمله کرد و او را یک «وزیر اشتباهی» دانست که «از روز اول تنها شاخصه برجسته‌اش داشتن عکس با شورت ورزشی بود». یادداشت روزنامه ایران علیه وزیر مستعفی دولت آن‌قدر تند بود که برای بسیاری قابل باور نبود که بعد از دو سال روزنامه رسمی دولت، کارنامه وزیر خود را «ویرانی» بنامد. روزنامه ایران با حمله به سجادی نوشت که او با «حمایت برخی جریان‌های قدرت و البته اقبال بلند سال به وزارت ورزش رسید اما کمترین استفاده‌ای از آن نکرد. او نه تنها در این دو سال اندوخته‌ای برای خود دست و پا نکرد، بلکه اندک اعتبار باقی‌مانده خود در ورزش ایران را هم به باد داد و در نهایت تنها آورده‌اش ثبت جایگاه وزارت در رزومه خود بود. سجادی یک وزیر اشتباهی بود که چیزی به ورزش اضافه نکرد و حضور دوساله‌اش اگر برای ورزش آب نداشت، شاید برای خودش نان داشت. شاید برای همین هم بود که زیر فشارهای طولانی و استعفا‌های گرفته‌شده و هزار و یک حاشیه دیگر، خیلی محکم به صندلی وزارت چسبید و دو سال تمام دوام آورد». ارگان دولت در همین متن به وزیر دیگر دولت هم اشاره کرده و با این ادعا که از اول کیومرث هاشمی یکی از گزینه‌های وزارت ورزش بود، از نقش بذپزاش (وزیر فعلی مسکن و شهرسازی) در چنش کابینه پرده برداشت و فاش کرد که «حمایت بذپزاش از حمید سجادی همه احتمالات را بر هم ریخت». حالا اما سپهر خلجی، رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت، واجب دید تا ضمن تعریف از زحمات سجادی او را «شخصیتی اخلاق‌مدار و متخصص در حوزه» ورزش معرفی کرده و کارنامه او را «پیشرفت ورزش بانوان و

پیرو گفته محمدپور، سپاه برای نشان‌دادن آمادگی خود برای دفاع از سه جزیره ایرانی، دست به برگزاری رزمایش‌های نظامی زد. این نیرو رزمایش‌های اعلام‌نشده خود را در اوایل روز چهارشنبه در سواحل ابوموسی اجرا کرد. در تحلیل اهداف این

مانور سپاه، الجزیره عنوان داشت که ماه گذشته، وزارت امور خارجه ایران، سفیر روسیه در تهران را برای اعتراض به بیانیه مشترک روسیه با شورای همکاری خلیج فارس که حقوق ایران نفکتش‌ها که با نبرد یک‌روزه نیروی دریایی آمریکا و ایران در سال ۱۹۸۸ به اوج رسید، دست به چنین اقدامی نزده بود. این تک‌جمله مبین افزایش نگرانی‌ها در محافل تحلیلی و رسانه‌ای پیرامون احتمال تنش نظامی ناخواسته است.

به ویژه که یک ماه پیش در تازه‌ترین مورد رویواری ایران و آمریکا در خلیج فارس، نیروی دریایی آمریکا اعلام کرد با مداخله خود در دریای عمان مانع از توقیف دو نفتکش تجاری به دست نیروهای ایران شد است. ستاد فرماندهی مرکزی ایالات متحده آمریکا روز ۲۹ ژوئیه (۲۱ جولای) اعلام کرد که وزارت دفاع این کشور یک گروه ضربت دریایی را به همراه یگانی از تفنگداران دریایی آمریکا راهی خلیج فارس می‌کند.

براساس این طرح هم‌اکنون هزاران تفنگدار دریایی و ملوان آمریکایی با کشتی تهاجمی باتان و کارتر هال در مسیر خلیج فارس هستند. باتان و کارتر هال روز ۱۰ جولای از بندری در ویرجینیا راهی این مأموریت شدند. یک مقام که نخواست نامش فاش شود به آوسوشیتدپرس گفت که طرح استقرار نیرو بر کشتی‌های تجاری دارای فرایندی پیچیده است و احتمالاً نیازمند مجوز کشوری که کشتی با پرچم آن تردد می‌کند و مجوز کشوری که صاحب کشتی در آنجا ثبت‌نام کرده خواهد بود. ژنرال پت رابدر، سخنگوی پنتاگون، روز پنجشنبه در پاسخ به سوالات در این باره گفت که اعلامیه‌ای برای فراتر در‌این‌باره ندارد. اینها علاوه بر آن است که جاسم محمد البیدی، دبیر کل شورای همکاری خلیج فارس پنجشنبه در مقر دبیرخانه این شورا در ریاض با برد کوپبر، فرمانده ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکا در منطقه دیدار و گفت‌وگو کرد. دو طرف همچنین تعدادی از

کسب افتخارات گوناگون» معرفی کند.

رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت در پایان این رشته توییت به صورتی آمرانه وعده جبران قصور از طرف روزنامه ایران را داد و نوشت: «سانحه سقوط بالگرد و مشکلات جسمی عارض‌شده برای ایشان باعث محرومیت دولت از حضور ایشان شد. دعاگوی سلامتی ایشان هستیم و از خدمات ایشان در دولت بهره خواهیم گرفت. همکاران محترم در روزنامه ایران قصور صورت‌گرفته را جبران خواهند کرد».

چندپارگی در اطلاع‌رسانی

آن‌طورکه مشخص است در تیم اطلاع‌رسانی دولت چندپارگی شدیدی دیده می‌شود. نیروهایی که به لحاظ سازمانی نیز زیر یکدیگر هستند اما در عمل نشان می‌دهند آن دیگری را اصلا قبول ندارند. این میان روزنامه ایران و تا حدی نیروهای جدیدا واردشده به خبرگزاری ایرنا، جزیره جداگانه‌ای برای خود ساختند. جزیره‌ای که ظاهرا بخشی از دولت تلاش می‌کند از درون پاستور بند هم‌آن را محکم‌تر کند، تا از مدار خارج نشوند. مهار این تیم‌ها که به صورت مجزا و جزیره‌ای در حال فعالیت هستند، برای دولت هزینه‌های بسیاری به همراه خواهد داشت. نمونه اخیر آن «بی‌ناموس» خواندن اپلیکیشن کتابخوانی طاقچه توسط برادر داماد رئیس‌جمهور بود. این تیم‌های رسانه‌ای سابقه فعالیت در دوران احمدی‌نژاد را هم داشتند و قابلیت راه‌اندازی حاشیه‌های بی‌شمار برای دولت را دارند. دولت سیزدهم اما ظاهرا قصد باج‌دادن به آنها را ندارد. می‌توان حدس زد که این جدال ادامه پیدا کند. باید منتظر بود و دید پیروز این میدان کدام تیم است. آیا شورای اطلاع‌رسانی دولت می‌تواند کارمندانش در روزنامه ایران را مهار کند، یا «محلل خاص» آقای «رئیس» را از صندلی بلند می‌کند.

مسائل مربوط به امنیت دریایی در منطقه خلیج فارس، تقویت همکاری بین کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و آمریکا و همکاری با شرکای بین‌المللی و منطقه‌ای برای تأمین امنیت در این منطقه را مورد بحث و بررسی قرار دادند.

با وجود این احمد تقوی‌وراد، دیگر کارشناسی بود که در گفت‌وگو با «شرق»، «موضوع تنش نظامی را دور از ذهن می‌داند و با اشاره به سفر پنجشنبه هفته گذشته علی باقری‌کنی به عمان تأکید دارد که خط دیپلماسی، مذاکره و گفت‌وگو بررنگ‌تر از احتمال تقابل میدانی است. هرچند این مفسر حوزه سیاست خارجی هم منکر تحولات و تحركات میدانی مخرب ایالات متحده آمریکا طی هفته‌های اخیر در منطقه خلیج فارس نیست و از سوی دیگر شرایط امنیتی اسرائیلی‌ها و شخص نتانیاوو را برای سوء‌استفاده از این وضعیت شکننده در نظر دارد، اما تقوی‌راد در ارزیابی کاملا متفاوتی این احتمال را قریب به واقعیت می‌داند که سفر هفته گذشته معاون سیاسی وزارت امور خارجه ایران به عمان، تداوم مذاکرات برای رسیدن به یک توافق بر سر تبادل زندانیان باشد که به باور او، احتمال تنش را به شدت کاهش می‌دهد.

در همین راستا برخی رسانه‌ها هم عنوان کرده بودند که به دنبال سفر روز پنجشنبه‌ی علی باقری‌کنی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه ایران به مسقط و دیدار با مقامات این کشور از جمله شیخ خلیفه بن علی الحارثی، همتای عمانی خود بار دیگر سناریوی فحال‌شدن محور عمان پررنگ شده است. در یکی، دو ماه گذشته این چهارمین دیدار رسمی مقامات تهران و مسقط از کشورهای طرفین است.

در این باره برخی محافل رسانه‌های گزارش‌را دادند که روز دوشنبه ۲۶ تیر السید بدر البوسعیدی، وزیر امور خارجه سلطنت عمان به ایران آمد؛ سفری که تقریبا یک ماه پس از سفر امیرعبد‌الهیسان به این کشور صورت گرفت. حسین امیرعبد‌الهیسان، وزیر امور خارجه ایران چهارشنبه ۳۱ خرداد طی یک سفر منطقه‌‌ای و در بجنوبه کتتش‌زدایی در خلیج فارس و گمانه‌زنی‌ها درخصوص انعقاد یک تقاهم ناتواشته بر سر برجام به عمان رفته بود. پیش از آن نیز در تاریخ یکشنبه هفتم خردادماه هشتم بن‌طابق، بالاترین مقام این کشور عربی حاشیه خلیج فارس به تهران آمده بود. روز سه‌شنبه هفته‌ای گذشت نیز گفت‌وگوی تلفنی رئیس‌جمهوری اسلامی ایران با سلطان عمان انجام شد. ۲۹ تیر وزیر خارجه عمان به تهران بعد از وقفه یک‌ماهه در مذاکرات تهران و واشنگتن در راستای دستیابی به یک توافق ضمنی با نانوشته این گمانه را مطرح کرده است. یک پادشاهی عمان با دستور کار مشخص‌تر و فعال‌تر از قبل وارد عرصه محدود‌سازی تنش بین تهران و واشگتن شده است.

با توجه به آنچه گفته شد، احمد تقوی‌وراد در ادامه تحلیل خود، گزاره مهم‌تری را مطرح می‌کند که ناظر به اقدام عراق آمریکا در انتقال پول‌های بلوکه‌شده ایران از بانک‌های عراق به بانک‌های عمان است. لذا به گفته این کارشناس، شاید سفر باقری‌کنی به عمان بی‌ارتباط با این جابه‌جایی پول‌های بلوکه‌شده نباشد. در همین باره «شرق» در گزارشات پیشین خود بر این موضوع تأکید داشت که ایالات متحده آمریکا با این اقدام خود ذیل انتقال پول‌های بلوکه‌شده ایران از بانک‌های عراق به بانک‌های عمان، عملا مذاکرات پشت پرده‌اش با ایران به میزبانی مسقط را با سرنوشت این پول‌ها در بانک‌های عمان کرده زد تا از آن به عنوان اهرم فشار از مجرای مسقط استفاده کند.

جامعه برخوردارند، گفت: ما در دستگاه قضائی و در ذیل پرونده‌های قضائی، مسائل و داده‌هایی داریم که می‌توانند به سوزه‌ها و طرح‌هایی برای فیلم‌سازی تبدیل شوند؛ سوزه‌ها و طرح‌هایی که علاوه بر قابلیت و استعداد به جامه هنر درآیند، عنصر آگاهی‌بخشی و تنبّه‌دهی نیز در آنها وجود دارد و می‌توانند به‌منزله پیشگیری از جرم‌م و تخلفات و آسیب‌ها باشند؛ بخشی از این سوزه‌ها و داده‌ها چنانچه مشمول مرور زمان شوند، ارزش آگاهی‌بخشی و پیشگیری خود را از دست می‌دهند؛ بنابراین باید در کاربرد آنها در قالب اثر هنری و ساخت فیلم و سریال تعجیل داشت و ما نیز همان‌طورکه به اطلاع مسئولان رسانه ملی رسانده‌ایم، در این زمینه آمادگی لازم را داریم. قاضی‌القضات افزود: مقوله پیشگیری، یک مقوله بسیار مهم است؛ اگر از همین داده‌ها و مسائلی که در ذیل پرونده‌های قضائی با آنها مواجه می‌شویم، به‌خوبی و به نحو مطلوب‌تری استفاده می‌کردیم، شاید در مقوله پیشگیری از وقوع جرم و ارتقای آگاهی‌های مردم و ایجاد باآزادانگی، بسیار جلوتر از وضعیت فعلی بودیم. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای در ادامه با اشاره به زمینه‌هایی که گاهی سبب روی‌آوردن برخی به فساد می‌شود و اهمیت به تصویر کشیدن هنرمندانه این زمینه‌ها برای زودن آنها تصریح کرد: بارها در سخنرانی‌های خود بر این نکته تأکید داشته‌ام که اگر جرم و فساد در مسائل اقتصادی و غیراقتصادی واقع می‌شود، قبل از آنکه به سراغ مردم برویم، باید به سراغ عامل و کارگزار حکومت برویم. اگر فسادى در یک بانک اتفاق افتاد، نه اینکه به سراغ مشتری نرویم؛ اما نباید شرایط به نحوی باشد که همه فشار را روی مشتری ببریم؛ در این‌گونه موارد، باید خود متصدیان بانک اعلام کنند چرا زمینه ایجاد فساد را در بانک خود فراهم کرده‌اند؟ گاهی اوقات مسائل زمینه‌هایی دارد که توجه به آنها بسیار حائز اهمیت و گره‌گشااست.